

<p><b>Nazwa projektu</b> Projekt ustawy o zmianie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej</p> <p><b>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące</b> Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p><b>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</b> Ryszard Bartosik – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p><b>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</b> Aleksandra Szelałowska – Zastępca Dyrektora Departamentu Budżetu tel. 22 623 17 64 aleksandra.szelałowska@minrol.gov.pl</p>	<p><b>Data sporządzenia</b> 07.11.2022 r.</p> <p><b>Źródło:</b> Inicjatywa własna</p> <p><b>Nr w wykazie prac:</b> UD475</p>
--	--

## OCENA SKUTKÓW REGULACJI

### 1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zmiana ustawy ma na celu zmniejszenie kosztów produkcji w gospodarstwach rolnych produkujących świnie, przez wprowadzenie wsparcia finansowego do oleju napędowego wykorzystywanego w produkcji świń.

W ostatnim czasie w związku z inwazją Rosji na Ukrainę drastycznie wzrosły koszty produkcji rolnej, w tym związane z wykorzystaniem nośników energii. Wzrost kosztów oleju napędowego powoduje, że produkcja świń staje się coraz mniej opłacalna. Jednocześnie stosowanie nowoczesnych technologii produkcji powoduje wzrost zużycia oleju napędowego do prac polowych związanych z przygotowaniem paszy dla świń, do celów grzewczych, do oświetlenia czy też napędu maszyn i urządzeń. W dawce żywieniowej świń duży udział mają pasze treściwe wysoko nakładochłonne do ich przygotowania. Taka technologia żywienia zwierząt ma bezpośredni związek z większym obciążeniem kosztów oleju napędowego w kosztach ogółem utrzymania świń.

Sektor produkcji trzody chlewnej w Polsce systematycznie się zmniejsza. Drastycznie maleje liczba producentów i następuje spadek pogłowia świń. Producenci świń w największym stopniu doświadczają głębokich wahań cen wieprzowiny (powiązanych z rynkiem globalnym tego produktu) oraz zmagają się z Afrykańskim Pomorem Świń (ASF). Perspektywy odbudowy pogłowia świń w Polsce nie są optymistyczne.

Po spadkach cen, od połowy lutego do połowy września 2022 r., ceny skupu świń na krajowym rynku wykazywały wyraźną tendencję wzrostową. Według danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW ceny wzrosły do 7,89 zł/kg, niemniej od połowy września 2022 r. ceny ponownie spadają. Wzrosty cen nastąpiły jednak po głębokich spadkach; na początku stycznia 2021 r. średnia cena skupu świń w wadze żywej wyniosła tylko 3,84 zł/kg, a najwyższą cenę w tym roku odnotowano w maju, na poziomie 5,67 zł/kg. Bieżąca średnia cena skupu świń w Polsce, tj. w 44. tygodniu 2022 r. (31 października-6 listopada 2022 r.), wyniosła 7,00 zł/kg i obniżyła się w relacji miesięcznej o -5,2%.

Producenci świń odczuwają rosnące koszty produkcji, w tym głównie energii i pasz. Pasze dla świń ogółem we wrześniu 2022 r. były droższe o +46,4% w porównaniu do analogicznego okresu 2021 r. i odpowiednio o +73,8% w porównaniu z 2020 r.

Producenci świń z obszarów ASF doświadczają niższych cen skupu świń albo mają trudności z ich zbytem. Ponadto ponoszą wysokie koszty związane z bioasekuracją. Jednocześnie producenci świń stoją w obliczu zwiększonych wymagań związanych dobrostanem.

Według wstępnych danych GUS, pogłowie świń w czerwcu 2022 r. liczyło 9 611,2 tys. sztuk, wykazując w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku spadek o -12,9%. W okresie 2018-2022 pogłowie świń obniżyło się -o 18,7% r/r, a w okresie 2010-2022 o -36% (wg stanu w czerwcu).

Według danych ARiMR, liczba producentów świń w latach 2013 (31.12)-2022 (31.10) obniżyła się o -63% do poziomu 58,3 tys. producentów. Tylko w okresie 2018 (31.12)-2022 (31.10) spadek ten wyniósł aż -45%.

Polska jest importerem netto mięsa wieprzowego i żywych świń. Według wstępnych danych Ministerstwa Finansów, w okresie styczeń-wrzesień 2022 r. Polska wyeksportowała 267 tys. ton mięsa wieprzowego (kod CN 0203), tj. -13,8% r/r, przy imporcie na poziomie 561,8 tys. ton, tj. +8,4% r/r.

W analizowanym okresie eksport żywych świń wyniósł 19,2 tys. szt. (+6,2% r/r), a import 5 009,1 tys. szt. (+1,2% r/r).

## 2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie limitu zwrotu oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji świń jako dodatkowego limitu dla gospodarstw rolnych na 1 ha użytków rolnych oraz limitu zużycia oleju napędowego wykorzystywanego w chowie i hodowli krów.

Przyjęcie mnożnika w wysokości 4 wynika z przeliczenia ilości zużycia oleju napędowego do utrzymania Dużych Jednostek Przeliczeniowych świń w bazowym stadzie świń i ich podzieleniu na sztuki fizyczne stada bazowego, przy założeniu, że 75% pasz pochodzi z produkcji z gospodarstwa rolnego utrzymującego świnie. Dane o zużyciu oleju napędowego na 1 DJP w produkcji świń pochodzą z Instytutu Zootechniki.

Wyliczenie limitu oleju napędowego zużywanego do produkcji jednej świni:

1. Wyliczenie ilości DJP w przykładowym stadzie:

	ilości średnioroczne
maciory	$40 * 0,35 = 14$
tuczniaki	$119,16 * 0,14 = 16,69$
warchlaki	$120,42 * 0,07 = 8,43$
prosięta	$124,16 * 0,02 = 2,49$
<b>RAZEM</b>	<b><math>403,74 = 41,61</math> DJP</b>

2. Zużycie paliwa na 1 DJP przy wykorzystaniu pasz własnych w żywieniu świń:

- 75 % - 39,58

3. Wyliczenie rocznego zużycia paliwa rolniczego w produkcji na 1 szt. świni wg stanu średniorocznego przy założeniu 75 % zużycia pasz własnych w żywieniu - 4,08

## 3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zgodnie z dyrektywą Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L 283 z 31.10.2003, z późn. zm.) państwa członkowskie mogą stosować minimalną stawkę akcyzy do produktów energetycznych i elektryczności używanych w rolnictwie, ogrodnictwie, hodowli ryb i leśnictwie, do olejów napędowych oznaczonych kodem CN 2710 19 43 do 2710 19 48, w wysokości 21 euro/1000 l.

Poszczególne państwa członkowskie stosują odmienne systemy dotyczące kosztów zużycia paliwa rolniczego do produkcji rolnej. Rolnicy najczęściej otrzymują na wniosek zwrot części podatku akcyzowego od oleju napędowego wykorzystywanego do:

- 1) ciągników rolniczych,
- 2) nieruchomości lub ruchomych maszyn roboczych i silników,
- 3) pojazdów specjalnych.

Dotyczy to prac wykonywanych przy produkcji rolnej, w tym produkcji zwierzęcej.

## 4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Producenci rolni	58 328 siedzib stad posiadających zwierzęta z gatunku	Dane z systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt prowadzonego przez ARiMR	Projektowana zmiana ustawy przez zwrot producentom świń części podatku akcyzowego

	świnie		zawartego w cenie oleju napędowego, obniży koszty produkcji świń.
Gminy	2 478	Główny Urząd Statystyczny	Gminy jako zadanie zlecone będą przeprowadzały postępowania w sprawie zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym i jego wypłaty.
Wojewodowie	16		Za pośrednictwem wojewodów minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie przekazywał gminom, na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, dotację celową na realizację tego zadania.
ARiMR	1		Wprowadzenie dodatkowych czynności związanych z wydawaniem dokumentów o ilości świń

#### 5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) z terminem zgłaszania uwag - 21 dni.

Projekt ustawy zostanie uzgodniony z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego i Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz skierowany do zaopiniowania do następujących organizacji społecznych i instytucji samorządu gospodarczego:

- 1) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
- 2) Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
- 3) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
- 4) Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”,
- 5) Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- 6) Federacja Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych,
- 7) Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników,
- 8) Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych,
- 9) Krajowa Rada Izb Rolniczych,
- 10) Krajowa Izba Gospodarcza, Komitet Rolnictwa i Obrotu Rolnego,
- 11) Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”,
- 12) Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”,
- 13) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich,
- 14) Krajowa Rada Spółdzielcza,
- 15) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych,
- 16) Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP,
- 17) Business Centre Club,
- 18) Konfederacja Lewiatan,
- 19) Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”,
- 20) Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”,
- 21) Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych,
- 22) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
- 23) Rada Dialogu Społecznego,
- 24) Polski Związek Zawodowy Rolników,
- 25) Stowarzyszenie Rolnictwa Zrównoważonego „ASAP”,
- 26) Instytut Gospodarki Rolnej,
- 27) Federacja Związków Kółek i Organizacji Rolniczych RP,
- 28) Federacja Przedsiębiorców Polskich,
- 29) Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych – Izba Gospodarcza,

- 30) Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka;  
 31) Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”;  
 32) Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl,  
 33) Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców,  
 34) Związek Polskie Mięso,  
 35) Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych,  
 36) Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych.

## 6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
<b>Dochody ogółem</b>	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	9,9
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	9,9
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Wydatki ogółem</b>	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	495
budżet państwa	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	495
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Saldo ogółem</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-485,1
	44,1	44,1	44,1	44,1	44,1	44,1	44,1	44,1	44,1	44,1	44,1	
budżet państwa	-45	-45	-45	-45	-45	-45	-45	-45	-45	-45	-45	-495
JST	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	9,9
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Przedkładany projekt spowoduje dodatkowe skutki dla budżetu państwa w kwocie 45 mln zł rocznie. Z tej kwoty urzędy gmin otrzymają zgodnie z obowiązującą ustawą 2% zwrotu kosztów obsługi wypłat dotacji dla producentów rolnych.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Rezerwa celowa w ustawie budżetowej na 2023 rok.											

## 7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
	Producenci rolni	44,1	44,1	44,1	44,1	44,1	441	485,1	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.							

	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	Producenci rolni	Obniżenie kosztów produkcji świń
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe. Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało również wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną osób niepełnosprawnych i osób starszych.	

#### 8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak  
 nie  
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów  
 zmniejszenie liczby procedur  
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy  
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów  
 zwiększenie liczby procedur  
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy  
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak  
 nie  
 nie dotyczy

Komentarz: W związku z wprowadzeniem wsparcia dla producentów świń przez zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji świń nastąpi wzrost liczby dokumentów wydawanych przez powiatowe biura ARiMR oraz dokumentów dołączanych do wniosku o zwrot podatku akcyzowego.

ARiMR będzie musiała przygotować stosowne procedury związane wydaniem producentowi rolnemu dokumentu zawierającego informację w odniesieniu do posiadanego przez producenta świń ilości świń w stadzie na ostatni dzień czerwca i grudnia roku poprzedzającego rok zwrotu podatku akcyzowego.

Jednostki samorządu terytorialnego będą obowiązane do sprawdzenia, w przypadku producenta rolnego ubiegającego się o zwrot podatku akcyzowego z tytułu posiadania świń, czy do wniosku o zwrot podatku producent rolny dołączył wystawiony przez ARiMR dokument zawierający informację o ilości świń w stadzie wpisanym do rejestru.

#### 9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanej ustawy umożliwi utrzymanie miejsc pracy w rolnictwie.

#### 10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne  
 sytuacja i rozwój regionalny  
 sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe

demografia  
 mienie państwowe  
 inne: Rolnictwo

informatyzacja  
 zdrowie

Omówienie wpływu

Wejście w życie projektowanej ustawy wpłynie na zmniejszenie kosztów produkcji świń w związku ze zwrotem podatku akcyzowego, co powinno mieć wpływ na rozwój i modernizację gospodarstw produkujących świnie na obszarze całego kraju.

#### 11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego nabywanego do produkcji świń nastąpi od początku 2023 r.

#### 12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

W celu monitorowania realizacji zadania dokonywana jest dwa razy do roku ocena wykorzystania środków przewidzianych na zwrot podatku akcyzowego, która przedkładana jest kierownictwu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Jako efekt realizacji zadania należy uznać zmniejszenie kosztów produkcji świń przez zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie zakupionego przez producentów rolnych, co wpływa na poprawę opłacalności produkcji rolnej.

**13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)**